

VEIKON JOULULAHJA Vapaasti suomentanut Maiju N--i

Pikku Veikko palmaa kasvojan jäätyntä akkunaruutua vasten ja katselee tarkasti lumipeitteiselle kadulle. Niin hän on katsellut jo useana iltana, vaan nyt on hänen katseensa entistä kiinteämpi ja mieli levottomampi. Kadun vastakkaisella puolella olevasta kirkosta kuuluu kirkkokuoron laulama joululaulu.

On jouluaatto. Mitä kaikkia suloisia muistoja palautuukaan Veikko mieleen entisistä jouluaattoista, jolloin julma sota ei ollut vielä ryöstänyt häneitä isää ja jolloin ei mitään erityisen raskaat huolet häirineet koti-iltaa. Isä oli poissa jo viime jouluna ja ikävä oli silloin sitäkin suurempi kun ei ollut edes toivoa eikä tietoa milloin hän palaisi — tai palaisiko ollenkaan — kotiin. Nyt oli kuitenkin julistettu aselepo ja oli toivoa, että isä saapuisi kotiin jouluksi.

Kirkon akkunasta loistavan valon yllä lankaa varjo ja Veikko näkee sotilaspukuun puetun miehen astuvan heidän asuntoa kohden ja kääntävän portista sisään. Veikko aivan vapsee odotuksen jännityksestä. Oi, olisiko se.....

Hän ei malta ajatella loppuun ajtusta, vaan juoksee keittiöön, jossa isä sulkee hänet syliinsä. "Isä! Isä!" hän huudahtaa ja ilon kyynelvet vierivät pitkin poskia.

Hetkinen myöhemmin istuvat kaikki perheen jäsenet valaistun joulukuusen ympärillä. Isä on vaihtanut oudon näköisen sotilaspukunsa entisiin tuttuihin siviili vaatteisiinsa. Kaikkien mieleet valtaa ilo ja sopusointu. Veikko, on kiivennyt isänsä syliin eikä häntä saada katsoomaan edes leikkikalujaan, hän vain katselee isäänsä, jota hän on niin kauniin odottanut.

"Isä, sinä olet kaikista parhain joululahja, kun sinä osaat puhua ja nauraa ja tehdä meidät kaikki niin iloisiksi. Kerro minulle satu niin kuin ennenkin, kerrothan?" sanoi Veikko.

"No, minä kerron miten vietin viime jouluaattoja, jos tahdot kuulla", sanoi isä.

"Hyvä! Hyvä!" huudahti Veikko. "Meidät siirrettiin muutamiin etumaisiin vallihautoihin juuri vähän ennen joulua, jotta pitkälistien taisteluiden näännyttämät ranskalaiset rykmentit saivat mennä joululomalle. Kuinka iloisia he olivat päästessään jälleen perheidensä luokse! Pian meidän tulomme jälkeen alkoi hirveä taistelu ja molemmilta puolilta kaatui paljon miehiä. Pian oli meidänkin joukostamme vain rippeet jäljellä, sillä jouduimme suojelemaan rintaman toisia osia ja olimme ainaseissa vaarassa joutua vihollisen ylivoimaisen hyökkäyksen alle.

"Eräitä vangiksi saadulta viholliselta saimme tietää, että vihollisen ylikomentajien taholta suunniteltiin hyökkäystä meitä vastaan joulukuun 24 päivänä — jouluaattoon. Meille ei voitu mitenkään saada lähetetyksi apua sillä joukkomme olivat siten sijoitetut, ja niin me odotimme taistelua ja sen seurauksia. Kello oli jo kuusi tuon odotetun päivän illalla eikä vihollinen vielä hyökännyt, vaikka sen piti alottaa kello puoli kuudelta. Aika kului puoli seitsemään eikä vielääkään hyökkäystä. Kuulostellamme kuulivat vihollisen puolel-

ta kiivasta väittelyä, muutamia laukauksia ammuttiin ja sen jälkeen oli kaikki jälleen hiljasta.

"Pian sen jälkeen kuulimme vihollisen vallihautoista joululaulun sävelä — tuon saman laulun, jota kirkkokuoro äsken lauloi kun tulin kotiin. Meitä pääsi helpotuksen huokaus tuon laulun kuullessamme, sillä tunsimme, että he eivät tule hyökkäämään silloin kun he ovat tuollaisen tunnelman vallassa.

"Minun vierustoverinani oli pikku Billy Schmidt, joka oli värväytynyt Milwaukeeesta, ja kun katsoin häneen, vierivät kyynelvet pitkin hänen kasvojaan. Minä en vielääkään tiedä, johtuivatko hänen kyynelensä lohdutuksesta — tai koti-ikävästä. Pian hän yhtyi vihollisen sotilaiden laulu-

maan joululauluun ja yksi ja toinen meistä teki samoin.

"Vihollisen vallihautoista kuului hurraa-huuto ja sen jälkeen alkoi kuulumaan toisen laulun sävel — Marseljeesi. Olimme kuitenkin hämmästyneitä, mutta Billy Schmidt selitti meille, että ei se ollut Ranskan kansallislaulu, jota he lauloivat, vaan kansainvälinen sosialistinen laulu. Schmidt yhtyi taaskin vihollisen lauluun ja hänen esimerkkiään seurasivat lukuisat muut toverit kautta rintaman, laulaen englannin, ranskan, Venäjän- y. m. kielillä, ja ne meistä, jotka emme tieneet laulun sanoja millään kielellä, lauloimme vain säveltä, sillä sanotaanhan, että musiikki on kansainvälistä.

"Hei toverit!" huusi ääni vihollisen puolelta, "saamfeko tulla luoksesse jouluvierailulle?"

"Koettakaahan tulla, niin me am-

ummme päänne mäksiksi!" huusi luutnanttimme heille vastaan.

"Hyvä on, tulkaa te sitte meidän vieraksemme ja me toivotamme teille hauskaa joulua", vastasi ääni.

"Upseerimme epäröi, peläten pe-
tosta. Hän otti sitten joukostamme kolme miestä kanssansa ja lähti ryö-
nimään vihollisen vallihautoja ko-
den. Ei laukaustakaan ammuttu
vaikka he olivat hyvästi vihollisen
näkyvissä. Pyssyt valmiina he ryö-
mivät vihollisen varustukselle asti,
mutta kun he huomasivat, että vihol-
linen ottaa heidät vastaan ystävinä,
kätkevät he melkein häpeissään pyssy-
synsä. Luutnantin annettua merkin,
juoksimme kaikki vihollisen valli-
haudoille.

"He olivat laittaneet pienestä kuu-
sen latvasta joulukuusen, koristaen
sen punasilla kangastilkkuilla, haava-
pumpullilla ja kirkkailla kiltitotuilla
tyhjiillä patruuneilla; kynttilöiksi he
olivat irrottaneet pieniä sähkövaloja
signaalilaitteistaan.

"Me luulimme, että te ajotte hyö-
kätä meitä vastaan tänä iltana, sa-
noi meidän nuori upseerimme, ja tur-
tien kuin hän olisi lausunut jotain
varomatonta, hän lisäsi nopeasti vi-
hässällä pöyhkeydellä: 'Ja me olimme
varustautuneet ottamaan teidät vas-
taan.'"

"Eräs vihollisen sotilasta nauratti
kolkosti ja sanoi: 'Meidänkin upsee-
rimme luulivat samaa kuin teidänkin,
mutta he ovat nyt kuolleiden valta-
kunnassa. Me päätimme, että meillä
pitää olla rauha edes jouluna ja me
kieltäydymme tappelemasta. Ja pal-
jon mieluummin me tahdomme, että
te olette näin meidän luonamme vie-
railulla kuin että tähtäilimme teitä
pyssyillä.'"

"He kelttivät meille suklaatia ja
muntamat meidän poljostamme haki-
vat kakkua, jota omaiset olivat lä-
hettäneet heille jouluksi, ja jakoivat
ne vihollisten kanssa, joita vastaan
aivan äsken tähtäilivät pyssyjään.
Me lauloimme, kerroimme hauskoja
ja naurimme vihollisten kanssa a-
mu-yöhön asti ja palasimme takaisin
omiin vallihautoihimme melkein iloi-
sina. Oltiin ommet hyvinkin iloi-
sia, ellei tähän unteen ihmisveljeij-
den tunteeseen olisi yhdistynyt koti-
ikävä ja ajatukset rakkaimmistamme
kotona. Siellä rintamalla me emme
koskaan puhuneet sodasta toisillem-
me, vaan valmolistamme, lapsistamme
ja ystävistämme. Silloinkin me ko-
timme arvailla, miten he siellä koto-
na viettävät jouluaattoja.

"Me emme nähneet
noita ystäväillisiä saksalaisia sotilaita
sitten pitkään aikaan. Kaksi päi-
vää myöhemmin saivat ylempät vir-
kamiehet tietää, että he olivat ampu-
neet upseerinsa ja koko joukko pots-
tettiin rintamalta, ja kun kukaan
heistä ei sanonut kuka amput, sul-
jettiin heidät kaikki vankilaan. Vasta
vähän ennen sodan viimeisiä taiste-
lupäiviä vapautettiin heidätkin sa-
malla kun kaikki muutkin taistelu-
kuntoiset vangit.

"Sodan viimeisenä päivänä oli so-
tanäyttämä hyvin paljo samanlainen
kuin edellisenä jouluna, molemmilta
puolilta ammuttiin, vuodatettiin ver-

Nuorten Laulu

Clevelandin s. s.-osaston ihanneliiton kevät-
juhlaan 5-29, 1920.

Sitä on huudettu, huudettu aina,
kun kuiskehet pienistä kulkee:
— "Elo niiden vielä on herttaisen hyvä,
heit' onnetar syliinsä sulkee.
Ne elävät kevään keijujen lailla,
elämän tuskia, murheita vailla
ja rinnassa heillä on ilo.

Ne elävät parmailla elämän kevään,
tuntien tenhoa, taikaa,
elo heitä vain kiehtoi hymyilyllä,
ja elävät kultaista aikaa.
Siks' mieli niin raikkaana aikaloi
ja huulilla viehkeä nauru soi,
kun nuoruus ienhoten hurmaa".

— Näin meistä ovat isoset huutaneet,
tää on vain sanojen tuhlua.
— Ikä nuori on kyllä, mut' meillä ei pyhä,
ei meillä oo ruusuista juhlaa!
Jo silloin kuin kehossa uinuttiin
nälän hiutovan tuskaa tunnettiin,
kun tyhjä ol' emosen — nisät.

Oli äidit jo murheista murtuneet,
kun meitä he kohdussa kantoi,
siks' kasvojen ainainen kalpeuden
ja murheen ne perinnöks' antoi.
Myös maidossa äidin kärsineen
surun syitä saimme sydämeen
ja sieluhun alhaisen uskon.

Ja siksi nyt kevättä, kevättä meillä
ei tunneta! Kevät on unta...
Keskellä kerkeän elämän kevään
me näemme talvien lunta,
— Mutta me uskomme: Kevätkin koittaa
nuoret kun nuorille elämän voittaa
ja kärsityt kolhut kostaa.

Nuoret jo kulkevat tiedon perään
Ja elämän kummulle halaa,
Pienet kun suuriksi kasvavat kerta,
silloin ne innosta palaa.
Ne tarttuvat onnensa ohjaksiin
ja lotuuden aultaval oikeuksiin,
niin murtuu vääryyden valta!

Kun tieto ja valistus vallan saa,
niin vapaus, vapaus koittaa,
ja murtuu valheen perustus
ja köyhien oikeus voittaa.
Uusi silloin on maailma,
ja uusi, uusi on jumala,
ja uusi on ihmisen usko!

MIKAEL RUTANEN.